

U S T A W A

z dnia 2019 r.

o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego będącego zbrodnią albo występkiem określonym w art. 158 § 2 lub 3, art. 159, art. 163 § 1 lub 3, art. 165 § 1 lub 3, art. 166 § 1, art. 173 § 1 lub 3, art. 189 § 2 lub 2a, art. 197 § 1 lub 2, art. 223 § 2, art. 254a, art. 280 § 1, art. 281, art. 282 lub art. 289 § 3, odpowiada na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

§ 3. W wypadku określonym w § 2, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.”;

2) w art. 32 uchyla się pkt 4;

3) w art. 33:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli przestępstwo jest zagrożone zarówno grzywną, jak i karą pozbawienia wolności, grzywnę wymierza się w wysokości nie niższej od:

1) 50 stawek – w przypadku czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą roku;

2) 100 stawek – w przypadku czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat;

3) 200 stawek – w przypadku czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat;

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny, z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, z dnia 1 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw i z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

4) 300 stawek – w przypadku czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności przekraczającą 3 lata.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Przepis § 1a stosuje się również do grzywny wymierzonej obok kary pozbawienia wolności.”;

4) w art. 34 po § 1a dodaje się § 1aa w brzmieniu

„§ 1aa. Jeżeli przestępstwo jest zagrożone zarówno karą ograniczenia wolności, jak i karą pozbawienia wolności, karą ograniczenia wolności wymierza się w wysokości nie niższej od:

1) 2 miesiące – w przypadku czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą roku;

2) 3 miesiące – w przypadku czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat;

3) 6 miesięcy – w przypadku czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat;

4) 9 miesięcy – w przypadku czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności przekraczającą 3 lata.”;

5) art. 37 i 37a otrzymują brzmienie:

„Art. 37. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, kara pozbawienia wolności wymieniona w art. 32 pkt 3 trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 30 lat; wymierza się ją w miesiącach i latach.

Art. 37a. § 1. Jeżeli przestępstwo jest zagrożone tylko karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 5 lat, a wymierzona za nie kara pozbawienia wolności nie byłaby surowsza od roku, sąd może zamiast tej kary orzec karę ograniczenia wolności nie niższą od 3 miesięcy albo grzywnę nie niższą od 100 stawek dziennych, w szczególności jeżeli równocześnie orzeka środek karny, środek kompensacyjny lub przepadek.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do sprawców występku o charakterze chuligańskim oraz sprawców występków określonych w art. 178a § 4 oraz art. 244, art. 244a i art. 244c.”;

6) w art. 38 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Kara nadzwyczajnie obostrzona nie może przekroczyć 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności lub 30 lat pozbawienia wolności; karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach.”,

§ 3. Jeżeli ustawa przewiduje obniżenie górnej granicy ustawowego zagrożenia, kara wymierzona za przestępstwo zagrożone karą dożywotniego pozbawienia wolności nie może przekroczyć 30 lat pozbawienia wolności, a za przestępstwo zagrożone karą 30 lat pozbawienia wolności nie może przekroczyć 25 lat pozbawienia wolności.”;

7) w art. 41 § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Sąd orzeka zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio w razie skazania:

1) na karę pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu na szkodę małoletniego;

2) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego.”;

8) w art. 41a:

a) w § 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Sąd orzeka zakaz przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu, jak również nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, w razie skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej.”,

b) dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Zakaz kontaktowania się z określoną osobą obejmuje wszelkie czynności związane z próbą nawiązania kontaktu z osobą chronioną, w tym podejmowane przez skazanego za pośrednictwem innej osoby lub z wykorzystaniem sieci teleinformatycznej.”;

9) w art. 53:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych w ustawie, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu, okoliczności obciążające i okoliczności łagodzące, cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do skazanego. Dolegliwość kary nie może przekraczać stopnia winy.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a-2c w brzmieniu:

„§ 2a. Okoliczności obciążające stanowią w szczególności:

1) uprzednia karalność za przestępstwo umyślne lub podobne przestępstwo nieumyślne;

2) bezprawne wpływanie na treść zeznań lub oświadczeń pokrzywdzonego, zeznań świadków lub opinii biegłych, lub treść wyjaśnień innych oskarżonych;

3) wykorzystanie bezradności, niepełnosprawności, choroby lub podeszłego wieku pokrzywdzonego;

4) sposób działania, prowadzący do poniżenia lub udręczenia pokrzywdzonego;

5) popełnienie przestępstwa z premedytacją;

6) popełnienie przestępstwa z motywacją zasługującą na szczególne potępienie lub z niskich pobudek;

7) popełnienie z użyciem przemocy przestępstwa motywowanego nienawiścią z powodu przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, politycznej lub wyznaniowej ofiary albo z powodu jej bezwyznaniowości;

8) działanie ze szczególnym okrucieństwem;

9) popełnienie przestępstwa w stanie po spożyciu alkoholu lub środka odurzającego, jeżeli stan ten był czynnikiem prowadzącym do popełnienia przestępstwa lub istotnego zwiększenia jego skutków;

10) popełnienie przestępstwa we współdziałaniu z małoletnim lub z wykorzystaniem jego udziału.

§ 2b. Okoliczności łagodzące stanowią w szczególności:

1) działanie z pobudek zasługujących na uwzględnienie;

2) popełnienie przestępstwa pod wpływem gniewu, strachu lub wzburzenia, usprawiedliwionych okolicznościami zdarzenia;

3) działanie pod wpływem osoby, wobec której sprawca pozostawał w stosunku zależności;

4) popełnienie przestępstwa w reakcji na nagłą sytuację, której prawidłowa ocena była istotnie utrudniona z uwagi na okoliczności osobiste, zakres wiedzy lub doświadczenia życiowego sprawcy;

5) działanie pod wpływem szczególnie ciężkich warunków osobistych;

6) dobrowolne podjęcie działań zmierzających do zapobieżenia szkodzie lub krzywdzie, wynikającej z przestępstwa, albo ograniczenia jej rozmiaru;

7) skuteczne skłonienie osób współdziałających do odstąpienia od czynu zabronionego lub podjęcia działań zapobiegających powstaniu szkody lub służących ograniczeniu jej rozmiaru;

8) dobrowolne naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem;

9) dobrowolne zadośćuczynienie pokrzywdzonemu;

10) dobrowolne ujawnienie popełnionego przez siebie przestępstwa organowi powołanemu do ścigania przestępstw.

§ 2c. Nie stanowi okoliczności, o której mowa w § 2a i § 2b okoliczność stanowiąca znamię przestępstwa, które popełnił sprawca, chyba że wystąpiła ona ze szczególnie wysokim albo ze szczególnie niskim nasileniem.”;

10) w art. 57a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Skazując za występki o charakterze chuligańskim, sąd wymierza karę w wysokości nie niższej od dolnej granicy ustawowego zagrożenia orzekanym rodzajem kary zwiększonej o połowę.”;

11) po art. 57a dodaje się art. 57b w brzmieniu:

„Art. 57b. Skazując za przestępstwo określone w art. 12 § 1 sąd wymierza karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości od dolnej granicy zagrożenia zwiększonego o połowę do podwójnej wysokości górnej granicy ustawowego zagrożenia.”;

12) w art. 60:

a) w § 6:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Nadzwyczajne złagodzenie kary polega na wymierzeniu kary poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, kary łagodniejszego rodzaju albo orzeczeniu środka karnego według następujących zasad:”;

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) jeżeli czyn stanowi występki, przy czym dolną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności niższa od roku, a górną – kara pozbawienia wolności nie niższa od lat 3, sąd wymierza grzywnę albo karę ograniczenia wolności,”

- dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) jeżeli czyn stanowi występki zagrożony karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat, nadzwyczajne złagodzenie kary polega na odstąpieniu od wymierzenia kary i orzeczeniu środka karnego wymienionego w art. 39 pkt 2-3, 7 i 8, środka kompensacyjnego lub przepadku; przepisu art. 61 § 2 nie stosuje się.”

b) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Jeżeli czyn jest zagrożony nadto karą ograniczenia wolności lub grzywną, stosuje się odpowiednio § 6.”

c) po § 7 dodaje się § 7a w brzmieniu:

„§ 7a. Jeżeli czyn nie jest zagrożony karą pozbawienia wolności, stosuje się § 6 pkt 5.”

d) uchyla się § 8;

13) w art. 64 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli sprawca uprzednio skazany w warunkach określonych w § 1, który odbył łącznie co najmniej rok kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w całości lub części ostatniej kary popełnia ponownie umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, rozboju, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości od podwójnej wysokości dolnego ustawowego zagrożenia do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.”

14) w art. 75 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Zarządzenie wykonania kary nie może nastąpić później niż w ciągu roku od zakończenia okresu próby.”

15) uchyla się art. 75a;

16) w art. 76:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Skazanie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem roku od zakończenia okresu próby.”,

- b) uchyla się § 1a,
- c) § 1b otrzymuje brzmienie:

„§ 1b. W wypadku, o którym mowa w § 1, przepis art. 108 stosuje się.”;

17) w art. 77:

- a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd, wymierzając karę wymienioną w art. 32 pkt 3 lub 5, może wyznaczyć surowsze ograniczenia do skorzystania przez skazanego z warunkowego zwolnienia niż przewidziane w art. 78.”,

- b) dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Wymierzając karę dożywotniego pozbawienia wolności sprawcy za czyn popełniony przez niego po prawomocnym skazaniu za inne przestępstwo na karę dożywotniego pozbawienia wolności albo karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 20 lat, sąd orzeka zakaz warunkowego zwolnienia.

§ 4. Wymierzając karę dożywotniego pozbawienia wolności sąd może orzec zakaz warunkowego zwolnienia sprawcy, jeżeli charakter i okoliczności czynu oraz właściwości osobiste sprawcy wskazują, iż jego pozostawanie na wolności spowoduje trwałe niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, wolności lub wolności seksualnej innych osób.”;

18) w art. 78 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności można warunkowo zwolnić po odbyciu 35 lat kary.”;

19) w art. 79 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Skazanego można, niezależnie od warunków określonych w art. 78 § 1 lub 2, zwolnić warunkowo po odbyciu 25 lat pozbawienia wolności.

§ 3. Przepis art. 78 § 3 stosuje się odpowiednio, jeżeli chociażby jedna z kar, które skazany ma odbyć kolejno, jest karą dożywotniego pozbawienia wolności.”;

20) w art. 80:

- a) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. W razie warunkowego zwolnienia z kary pozbawienia wolności w wymiarze 25 lat lub surowszym okres próby wynosi 10 lat.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W razie warunkowego zwolnienia z kary dożywotniego pozbawienia wolności okres próby trwa dożywotnio.”;

21) art. 81 otrzymuje brzmienie:

„Art. 81. W razie odwołania warunkowego zwolnienia ponowne warunkowe zwolnienie nie może nastąpić przed odbyciem, po ponownym osadzeniu, przynajmniej roku kary pozbawienia wolności, a w wypadku kary dożywotniego pozbawienia wolności przed odbyciem przynajmniej 5 lat kary.”;

22) w art. 85 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary lub kary łącznej sprawca popełnił przestępstwo, za które orzeczono karę tego samego rodzaju lub inną podlegającą łączeniu, orzeczona kara nie podlega łączeniu z karą wykonywaną w czasie popełnienia czynu. Przepis ten stosuje się również wtedy, gdy nie nastąpiło odwołanie warunkowego zwolnienia z odbycia reszty kary.”;

23) w art. 86 § 1 i 1a otrzymują brzmienie:

„§ 1. Sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 30 lat pozbawienia wolności; karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach. Jeżeli najwyższą z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa jest kara 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 30 lat pozbawienia wolności, dolną granicę kary łącznej przyjmuje się w tej wysokości.

§ 1a. Jeżeli łączeniu podlegają więcej niż dwie kary, sąd wymierza karę łączną w wysokości nie niższej od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa podwyższonej o jedną czwartą sumy pozostałych kar podlegających łączeniu; część kary stanowiącą jedną czwartą sumy pozostałych kar zaokrągla się w górę do pełnego miesiąca w przypadku kary ograniczenia wolności i pozbawienia wolności, a do pełnej stawki dziennej – w przypadku grzywny.”;

24) w art. 89a po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Kara łączna, która objęła karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczoną na podstawie art. 60 § 5, nie podlega dalszemu łączeniu na podstawie § 1.”;

25) w art. 93d § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Jeżeli sprawca został skazany na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania lub karę dożywotniego pozbawienia wolności, orzeczony środek zabezpieczający stosuje się po odbyciu kary lub warunkowym zwolnieniu, chyba że ustawa stanowi inaczej.”;

26) w art. 93g § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Skazując sprawcę określonego w art. 93c pkt 2 na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania lub karę dożywotniego pozbawienia wolności, sąd orzeka pobyt w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym, jeżeli istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że popełni on czyn zabroniony o znacznej społecznej szkodliwości w związku z chorobą psychiczną lub upośledzeniem umysłowym.

§ 3. Skazując sprawcę określonego w art. 93c pkt 3 na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania lub karę dożywotniego pozbawienia wolności, sąd orzeka pobyt w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym, jeżeli istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że skazany popełni przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności seksualnej w związku z zaburzeniem preferencji seksualnych.”;

27) w art. 101:

a) w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 40 – gdy czyn stanowi zbrodnię zabójstwa.”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli dokonanie przestępstwa zależy od nastąpienia określonego w ustawie skutku, bieg przedawnienia rozpoczyna się od czasu, gdy skutek nastąpił.”;

c) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. W przypadku przestępstwa popełnionego w czasie dłuższym niż jeden dzień bieg przedawnienia rozpoczyna się z upływem ostatniego dnia, w którym sprawca swoim zachowaniem wypełniał znamiona przestępstwa.”;

28) w art. 102 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Jeżeli w toku wszczętego postępowania powzięto uzasadnione podejrzenie popełnienia innego przestępstwa, karalność tego przestępstwa ulega przedłużeniu w sposób określony w § 1 z dniem, w którym podjęto pierwszą czynność dowodową zmierzającą do ustalenia, czy zostało ono popełnione.”;

29) w art. 107 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie skazania na karę pozbawienia wolności wymienioną w art. 32 pkt 3, zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem 10 lat od wykonania lub darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania.”;

30) art. 108 otrzymuje brzmienie:

„Art. 108. Jeżeli sprawcę skazano za dwa lub więcej przestępstw, jak również jeżeli skazany po rozpoczęciu, lecz przed upływem, okresu wymaganego do zatarcia skazania ponownie popełnił przestępstwo, dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich skazań.”;

31) w art. 115:

a) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego lub zagrożonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

§ 3. Przestępstwami podobnymi są przestępstwa takiego samego rodzaju; przestępstwa popełnione przy użyciu przemocy lub groźby jej użycia, a także przy doprowadzeniu człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności albo przestępstwa popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uważa się za przestępstwa podobne.”;

b) po § 9 dodaje się § 9a w brzmieniu:

„§ 9a. Kradzieżą szczególnie zuchwałą jest:

1) kradzież, której sprawca swoim zachowaniem wykazuje postawę lekceważącą lub wyzywającą wobec posiadacza rzeczy lub innych osób lub używa przemocy innego rodzaju niż przemoc wobec osoby, w celu zawładnięcia mieniem,

2) kradzież mienia ruchomego znajdującego się bezpośrednio na osobie lub w noszonym przez nią w czasie czynu ubraniu albo przenoszonym przez tę osobę lub znajdującego się w przenoszonych przez tę osobę przedmiotach.”;

c) § 19 otrzymuje brzmienie:

„§ 19. Osobą pełniącą funkcję publiczną jest:

- 1) funkcjonariusz publiczny;
- 2) członek organu samorządowego;

- 3) osoba zatrudniona w:
    - a) krajowej lub zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi,
    - b) organizacji międzynarodowej, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska
      - chyba że osoba ta wykonuje wyłącznie czynności usługowe;
  - 4) członek zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej, prezes, dyrektor lub jego zastępca, prokurent, główny księgowy lub skarbnik w:
    - a) przedsiębiorstwie państwowym,
    - b) spółce handlowej z udziałem Skarbu Państwa, samorządu terytorialnego lub państwowej osoby prawnej,
    - c) spółdzielni,
    - d) organizacji krajowej;
  - 5) inna osoba, której uprawnienia i obowiązki w zakresie działalności publicznej są określone lub uznane przez ustawę lub wiążącą Rzeczpospolitą Polską umowę międzynarodową.”,
- d) po § 23 dodaje się § 23a w brzmieniu:
- „§ 23a. Akt agresji oznacza użycie, wydanie polecenia użycia lub przyzwolenie na użycie sił zbrojnych, uzbrojonych grup, jednostek nieregularnych lub najemników w sposób niezgodny z Kartą Narodów Zjednoczonych lub decyzją konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej albo przeciwko suwerenności, terytorialnej integralności, politycznej niepodległości lub istotnym interesom gospodarczym innego państwa albo dopuszczenie do użycia terytorium, udostępnionemu innemu państwu lub uzbrojonym grupom, jednostkom nieregularnym lub najemnikom do dokonania przez to państwo aktu agresji przeciwko państwu trzeciemu.”;

32) w art. 117:

- a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto wszczyna lub prowadzi wojnę napastniczą lub dokonuje aktu agresji, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 12 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.”,
- b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Kto publicznie nawołuje do wszczęcia wojny napastniczej lub publicznie pochwała wszczęcie lub prowadzenie takiej wojny lub dokonanie aktu agresji,
podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

33) w art. 118 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Kto, w celu wyniszczenia w całości albo w części grupy narodowej, etnicznej, rasowej, politycznej, wyznaniowej lub grupy o określonym światopoglądzie, dopuszcza się zabójstwa albo powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu osoby należącej do takiej grupy,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 12, albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 2. Kto, w celu określonym w § 1, stwarza dla osób należących do takiej grupy warunki życia grożące jej biologicznym wyniszczeniem, stosuje środki mające służyć do wstrzymania urodzeń w obrębie grupy lub przymusowo odbiera dzieci osobom do niej należącym,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

34) w art. 118a otrzymują brzmienie:

„§ 1. Kto, biorąc udział w masowym zamachu lub choćby w jednym z powtarzających się zamachów skierowanych przeciwko grupie ludności podjętych w celu wykonania lub wsparcia polityki państwa lub organizacji:

- 1) dopuszcza się zabójstwa,
- 2) powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu człowieka,
- 3) stwarza dla osób należących do grupy ludności warunki życia grożące ich biologicznej egzystencji, w szczególności przez pozbawienie dostępu do żywności lub opieki medycznej, które są obliczone na ich wyniszczenie,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 12 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 2. Kto, biorąc udział w masowym zamachu lub choćby w jednym z powtarzających się zamachów skierowanych przeciwko grupie ludności podjętych w celu wykonania lub wsparcia polityki państwa lub organizacji:

- 1) powoduje oddanie osoby w stan niewolnictwa lub utrzymuje ją w tym stanie,
- 2) pozbawia osobę wolności na czas przekraczający 7 dni lub ze szczególnym udręczeniem,
- 3) stosuje tortury lub poddaje osobę okrutnemu lub niehumanitarnemu traktowaniu,

4) dopuszcza się zgwałcenia albo stosując przemoc, groźbę bezprawną lub podstęp w inny sposób narusza wolność seksualną osoby,

5) stosując przemoc lub groźbę bezprawną powoduje zajście przez kobietę w ciążę w zamiarze wpłynięcia na skład etniczny grupy ludności lub dokonania innych poważnych naruszeń prawa międzynarodowego,

6) pozbawia osobę wolności i odmawia udzielenia informacji dotyczących tej osoby lub miejsca jej pobytu lub przekazuje nieprawdziwe informacje dotyczące tej osoby lub miejsca jej pobytu, w zamiarze pozbawienia takiej osoby ochrony prawnej przez dłuższy okres,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.

§ 3. Kto, biorąc udział w masowym zamachu lub choćby w jednym z powtarzających się zamachów skierowanych przeciwko grupie ludności podjętych w celu wykonania lub wsparcia polityki państwa lub organizacji:

1) naruszając prawo międzynarodowe zmusza osoby do zmiany ich zgodnego z prawem miejsca zamieszkania,

2) dopuszcza się poważnego prześladowania grupy ludności z powodów uznanych za niedopuszczalne na podstawie prawa międzynarodowego, w szczególności politycznych, rasowych, narodowych, etnicznych, kulturowych, wyznaniowych lub z powodu bezwyznaniowości, światopoglądu lub płci, powodując pozbawienie praw podstawowych,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

35) art. 120 otrzymuje brzmienie:

„Art. 120. Kto stosuje środek masowej zagłady zakazany przez prawo międzynarodowe,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 10 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.”;

36) w art. 122 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto w czasie działań zbrojnych atakuje miejscowość lub obiekt niebroniony, strefę sanitarną, zdemilitaryzowaną lub zneutralizowaną albo stosuje inny sposób walki zakazany przez prawo międzynarodowe,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

37) w art. 123 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto, naruszając prawo międzynarodowe, dopuszcza się zabójstwa wobec:

- 1) osób, które składając broń lub nie dysponując środkami obrony poddały się,
- 2) rannych, chorych, rozbitków, personelu medycznego lub osób duchownych,
- 3) jeńców wojennych,
- 4) ludności cywilnej obszaru okupowanego, zajętego lub na którym toczą się działania zbrojne, albo innych osób korzystających w czasie działań zbrojnych z ochrony międzynarodowej,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 12 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 2. Kto, naruszając prawo międzynarodowe, powoduje u osób wymienionych w § 1 ciężki uszczerbek na zdrowiu, poddaje te osoby torturom, okrutnemu lub nieludzkiemu traktowaniu, dokonuje na nich, nawet za ich zgodą, eksperymentów poznawczych, używa ich do ochraniania swoją obecnością określonego terenu lub obiektu przed działaniami zbrojnymi albo własnych oddziałów lub zatrzymuje jako zakładników,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

38) w art. 124 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto, naruszając prawo międzynarodowe, zmusza osoby wymienione w art. 123 § 1 do służby w nieprzyjacielskich siłach zbrojnych lub do uczestnictwa w działaniach zbrojnych skierowanych przeciwko własnemu krajowi, stosuje kary cielesne, przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza te osoby do obcowania płciowego, poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności, dopuszcza się zamachu na godność osobistą, w szczególności poniżającego i upokarzającego traktowania, pozbawia wolności, pozbawia prawa do niezawisłego i bezstronnego sądu albo ogranicza prawo tych osób do obrony w postępowaniu karnym, ogłasza prawa lub roszczenia obywateli strony przeciwnej za wygasłe, zawieszane lub niedopuszczalne do dochodzenia przed sądem,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

39) w art. 125 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli czyn dotyczy mienia znacznej wartości albo dobra o szczególnym znaczeniu dla kultury, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

40) w art. 126c § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w art. 117, art. 118 lub art. 120, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

41) w art. 127 § 1 i § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto, mając na celu pozbawienie niepodległości, oderwanie części obszaru lub zmianę przemocą konstytucyjnego ustroju Rzeczypospolitej Polskiej, podejmuje w porozumieniu z innymi osobami działalność zmierzającą bezpośrednio do urzeczywistnienia tego celu,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 10 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 2. Kto czyni przygotowania do popełnienia przestępstwa określonego w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

42) w art. 128 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto, w celu usunięcia przemocą konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej, podejmuje działalność zmierzającą bezpośrednio do urzeczywistnienia tego celu,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

43) w art. 130:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kto, biorąc udział w obcym wywiadzie albo działając na jego rzecz, udziela temu wywiadowi wiadomości, których przekazanie może wyrządzić szkodę Rzeczypospolitej Polskiej,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

§ 4. Kto działalność obcego wywiadu organizuje lub nią kieruje, podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

44) art. 134 otrzymuje brzmienie:

„Art. 134. Kto dopuszcza się zamachu na życie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 12 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.”;

45) w art. 140 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli następstwem czynu jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

- podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;
- 46) w art. 148:
- a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „§ 1. Kto zabija człowieka,
podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8 albo karze
dożywotniego pozbawienia wolności.
- § 2. Kto zabija człowieka:
- 1) ze szczególnym okrucieństwem,
  - 2) w związku z wzięciem zakładnika, zgwałceniem albo rozbojem,
  - 3) w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie,
  - 4) z użyciem materiałów wybuchowych,
- podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 12 albo karze
dożywotniego pozbawienia wolności.”;
- b) dodaje się § 5 w brzmieniu:
- „§ 5. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w § 1, 2 lub 3,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;
- 47) po art. 148 dodaje się art. 148a w brzmieniu:
- „Art. 148a. § 1. Kto przyjmuje zlecenie zabójstwa człowieka w zamian za
udzieloną lub obiecaną korzyść majątkową lub osobistą,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.
- § 2. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1, kto nie usiłując dokonać
zleconego zabójstwa, przed wszczęciem postępowania karnego ujawnił wobec organu
powołanego do ścigania przestępstw osobę lub osoby zlecające zabójstwo oraz istotne
okoliczności popełnionego czynu.”;
- 48) w art. 154 § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Jeżeli następstwem czynu określonego w art. 152 § 3 lub w art. 153 jest
śmierć kobiety ciężarnej, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;
- 49) art. 155 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Kto nieumyślnie powoduje śmierć człowieka,
podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
- § 2. Jeżeli sprawca powoduje śmierć więcej niż jednej osoby,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

50) w art. 156:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci:

- 1) pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,
- 2) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”,

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.”;

51) art. 158 otrzymuje brzmienie:

„Art. 158. § 1. Kto bierze udział w bójce lub pobiciu, w którym naraża się człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli następstwem bójki lub pobicia jest ciężki uszczerbek na zdrowiu człowieka, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem bójki lub pobicia jest śmierć człowieka, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do lat 15.

§ 4. W razie skazania za udział w pobiciu, o którym mowa w § 1, sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 w wysokości co najmniej 5.000 zł.”;

52) w art. 163 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

53) w art. 165 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

54) w art. 165a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto gromadzi, przekazuje lub oferuje środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości w zamiarze sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym lub przestępstwa, o którym mowa w art. 120, art. 121, art. 136, art. 166, art. 167, art. 171, art. 252, art. 255a lub art. 259a,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

55) w art. 166 otrzymuje brzmienie:

„Art. 166 § 1. Kto, stosując podstęp albo gwałt na osobie lub groźbę bezpośredniego użycia takiego gwałtu, przejmuje kontrolę nad statkiem wodnym lub powietrznym,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

§ 2. Kto, działając w sposób określony w § 1, sprowadza bezpośrednie niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

56) w art. 173 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

57) w art. 178 § 1 otrzymuje brzmienie:

§ 1. Skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo określone w art. 173, art. 174 lub art. 177 znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, zbiegł z miejsca zdarzenia, lub spożywał napój alkoholowy lub zażywał środek odurzający po zdarzeniu, a przed poddaniem go przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub obecności środka działającego podobnie do alkoholu, sąd orzeka karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, a w wypadku przestępstwa określonego w art. 177 § 2 w wysokości nie niższej niż 2 lata, do górnej granicy tego zagrożenia zwiększonego o połowę.”;

58) w art. 185 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w art. 182 § 1 lub 3, art. 183 § 1 lub 3 lub w art. 184 § 1 lub 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

59) w art. 189 § 2a i § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Jeżeli pozbawienie wolności, o którym mowa w § 2, dotyczy osoby nieporadnej ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

§ 3. Jeżeli pozbawienie wolności, o którym mowa w § 1-2a, łączyło się ze szczególnym udręczeniem, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

60) w art. 189a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto dopuszcza się handlu ludźmi,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

61) w art. 190:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 grozi popełnieniem przestępstwa zabójstwa lub uszkodzenia ciała,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub § 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

62) art. 190a otrzymuje brzmienie:

„Art. 190a. § 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub w istotnym stopniu narusza jej prywatność,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek, inne jej dane osobowe lub inne dane, za pomocą których jest ona publicznie identyfikowana, przez co wyrządza jej szkodę majątkową lub osobistą.

§ 3. Jeżeli sprawca działa w sposób określony w § 1 w celu wymuszenia zwrotu wierzycelności,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 4. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1, 2 lub 3 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 5. Ściganie przestępstwa określonego w § 1, 2 lub 3 następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

63) w art. 193 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

64) w art. 197:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”,

b) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się zgwałcenia:

1) wspólnie z inną osobą,

2) wobec małoletniego poniżej lat 15,

3) wobec wstępnego, zstępnego, przysposobionego, przysposabiającego, brata lub siostry,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1-3 działa ze szczególnym okrucieństwem, podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

65) w art. 200:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a – 1e w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli czyn określony w § 1 dotyczy małoletniego poniżej lat 7, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 1b. Jeżeli następstwem czynu, o którym mowa w § 1, jest ciężki uszczerbek na zdrowiu, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 1c. Jeżeli następstwem czynu, o którym mowa w § 1a, jest ciężki uszczerbek na zdrowiu, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności na czas od lat 5 do 25.

§ 1d. Kto dopuszcza się wobec małoletniego poniżej lat 15 innej czynności seksualnej lub doprowadza go do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 1e. Jeżeli czyn określony w § 1d dotyczy małoletniego poniżej lat 7, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 15 lat.”;

66) w art. 202 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza, przechowuje lub posiada albo rozpowszechnia lub prezentuje treści pornograficzne z udziałem małoletniego albo treści pornograficzne związane z prezentowaniem przemocy lub posługiwaniem się zwierzęciem,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

67) w art. 207 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

68) w art. 210 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli następstwem czynu jest śmierć osoby określonej w § 1, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

69) w art. 212:

a) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Tej samej karze podlega, kto w celu popełnienia przestępstwa określonego w § 1 albo po jego popełnieniu tworzy fałszywe dowody na potwierdzenie nieprawdziwego zarzutu lub nakłania inne osoby do potwierdzenia okoliczności objętych jego treścią.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1, 2 lub 2a sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.”;

70) w art. 223 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli w wyniku czynnej napaści nastąpił skutek w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

71) w art. 228:

a) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową znacznej wartości albo jej obietnicę,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”,

b) po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową wielkiej wartości albo jej obietnicę,

podlega karze pozbawienia wolności karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”,

c) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Karom określonym w § 1-5a podlega odpowiednio także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę lub takiej korzyści żąda, albo uzależnia wykonanie czynności służbowej od jej otrzymania.”;

72) w art. 229:

a) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Kto osobie pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej znacznej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”,

b) po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. Kto osobie pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej wielkiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”,

c) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Karom określonym w § 1-4a podlega odpowiednio także ten, kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, w związku z pełnieniem tej funkcji.”;

73) w art. 230 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto, w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy, wywołując u innej osoby przekonanie o posiadaniu wpływów, wykorzystując lub utwierdzając takie przekonanie lub powołując się na wpływy:

- 1) w instytucji państwowej lub samorządowej,
- 2) w organizacji krajowej lub międzynarodowej,
- 3) w krajowej lub zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi,
- 4) w przedsiębiorstwie państwowym,
- 5) w spółce handlowej z udziałem Skarbu Państwa, samorządu terytorialnego lub państwowej osoby prawnej,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

74) w 230a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w podmiocie wskazanym w art. 230 § 1, polegające na bezprawnym wywarciu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

75) w art. 235 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Tej samej karze podlega, kto w toku postępowania karnego tworzy fałszywe dowody mające służyć uniknięciu lub zmniejszeniu odpowiedzialności karnej albo odpowiedzialności karnoskarbowej za czyn przez siebie popełniony.”;

76) w art. 241 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Karze określonej w § 1 podlega, kto rozpowszechnia bez zezwolenia publicznie wiadomości z postępowania prowadzonego na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.”;

77) po art. 244b dodaje się art. 244c w brzmieniu:

„Art. 244c. § 1. Kto uchyla się od wykonania orzeczonego przez sąd środka kompensacyjnego, o którym mowa w art. 46, w postaci obowiązku naprawienia szkody, obowiązku zadośćuczynienia za doznaną przez inną osobę krzywdę lub nawiązki,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1, który wykonał w całości orzeczonego wobec niego środka kompensacyjnego:

1) nie później niż przed upływem 30 dni od dnia pierwszego przesłuchania w charakterze podejrzanego, lub

2) nie później niż przed upływem terminu określonego zgodnie z § 3.

§ 3. Jeżeli z uwagi na rozmiar świadczenia będącego przedmiotem środka kompensacyjnego jego uiszczenie w całości przez sprawcę w terminie wskazanym w § 2 pkt 1 jest niemożliwe lub bardzo utrudnione, prokurator może wyznaczyć sprawcy stosowny termin do wykonania tego obowiązku, nieprzekraczający 12 miesięcy.

78) art. 252 § 1 i 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto bierze lub przetrzymuje zakładnika w celu zmuszenia organu państwowego lub samorządowego, instytucji, organizacji, osoby fizycznej lub prawnej albo grupy osób do określonego zachowania się,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 łączył się ze szczególnym udręczeniem zakładnika, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

79) w art. 258 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Kto grupę albo związek mające na celu popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym zakłada lub taką grupą lub związkiem kieruje,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

80) art. 259a otrzymuje brzmienie:

„Art. 259a. Kto przekracza granicę Rzeczypospolitej Polskiej w celu popełnienia przestępstwa o charakterze terrorystycznym lub przestępstwa określonego w art. 255a lub art. 258 § 2 lub 4,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

81) w art. 259b pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) popełnienia przestępstwa o charakterze terrorystycznym lub przestępstwa określonego w art. 255a lub art. 258 § 2 lub 4 i ujawnił przed organem powołanym

- do ścigania przestępstw wszystkie istotne okoliczności popełnienia czynu lub zapobiegł popełnieniu zamierzonego przestępstwa;”;
- 82) w art. 270 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa,
podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;
- 83) w art. 270a § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 wobec faktury lub faktur, zawierających kwotę należności ogółem, której wartość lub łączna wartość jest większa niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości, albo z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;
- 84) w art. 271a § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 wobec faktury lub faktur, zawierających kwotę należności ogółem, której wartość lub łączna wartość jest większa niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości, albo z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;
- 85) w art. 272 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:
„§ 2. Kto, w celu uzyskania dokumentu wystawianego przez funkcjonariusza publicznego lub inną osobę upoważnioną do jego wystawienia, przedkłada funkcjonariuszowi lub innej osobie upoważnionej oświadczenie, zawierające nieprawdę co do okoliczności mającej istotne znaczenie dla wystawienia tego dokumentu lub jego treści,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.”;
- 86) w art. 277a § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 270a § 1 albo art. 271a § 1 wobec faktury lub faktur, zawierających kwotę należności ogółem, której wartość lub łączna wartość jest większa niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;
- 87) w art. 278 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Przepisy § 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio do kradzieży energii, paliwa ciekłego lub gazowego albo karty uprawniającej do podjęcia pieniędzy z automatu bankowego.”;

88) po art. 278 dodaje się art. 278a w brzmieniu:

„Art. 278a. Kto dopuszcza się kradzieży szczególnie zuchwałej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

89) po art. 279 dodaje się art. 279a w brzmieniu:

„Art. 279a. § 1. Kto dokonuje transakcji płatniczej przy użyciu pieniądza elektronicznego bez zgody osoby uprawnionej do dysponowania tym pieniądzem, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 popełniono na szkodę osoby najbliższej, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

90) art. 280 otrzymuje brzmienie:

„Art. 280 § 1. Kto kradnie, używając przemocy wobec osoby lub grożąc natychmiastowym jej użyciem albo doprowadzając człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

§ 2. Jeżeli sprawca rozboju posługuje się bronią palną, nożem lub innym podobnie niebezpiecznym przedmiotem lub środkiem obezwładniającym albo działa w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu lub wspólnie z inną osobą, która posługuje się taką bronią, przedmiotem, środkiem lub sposobem,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

91) art. 283 otrzymuje brzmienie:

„Art. 283. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w art. 279 § 1, art. 279a § 1, art. 280 § 1 lub w art. 281 lub 282,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

92) w art. 294:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1, 2 lub 5, art. 278a, art. 284 § 1 lub 2, art. 285 § 1, art. 286 § 1 lub 2, art. 287 § 1, art. 288 § 1 lub 3, art. 290 § 1 lub w art. 291 § 1, w stosunku do mienia znacznej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.”;

b) dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1, 2 lub 5, art. 278a, art. 279 § 1, art. 279a § 1, art. 280 § 1, art. 281, art. 282, art. 284 § 1 lub 2, art. 285 § 1, art. 286 § 1 lub 2, art. 287 § 1, art. 288 § 1 lub 3, art. 290 § 1 lub w art. 291 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności na czas od lat 3 do 20.

§ 4. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1, 2 lub 5, art. 278a, art. 279 § 1, art. 279a § 1, art. 280, art. 281, art. 282, art. 284 § 1 lub 2, art. 285 § 1, art. 286 § 1 lub 2, art. 287 § 1, art. 288 § 1 lub 3, art. 290 § 1 lub w art. 291 § 1 w stosunku do mienia o wartości większej niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

93) w art. 296 § 4a otrzymuje brzmienie:

„§ 4a. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie przestępstwa określonego w § 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego, współnika, akcjonariusza, udziałowca lub członka spółdzielni, osoby prawnej, o której mowa w § 1.”;

94) art. 305 otrzymuje brzmienie:

„Art. 305. § 1. Kto utrudnia lub udaremnia przetarg albo postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, działając na szkodę właściciela mienia, osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany bądź która prowadzi postępowanie, albo na szkodę interesu publicznego,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Kto, w celu wywarcia bezprawnego wpływu na wynik trwającego lub przygotowywanego przetargu lub postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wchodzi w porozumienie z inną osobą, przekazuje lub rozpowszechnia informacje lub przemilcza istotne okoliczności, działając na szkodę właściciela mienia, osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest lub ma być dokonywany bądź która prowadzi lub ma prowadzić postępowanie, albo na szkodę interesu publicznego,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 2 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do aukcji.

§ 5. Ściganie przestępstwa określonego w § 1–4 następuje na wniosek pokrzywdzonego, chyba że pokrzywdzonym jest Skarb Państwa lub przedmiot przetargu, aukcji lub zamówienia publicznego jest co najmniej w części finansowany ze środków publicznych.”;

95) po art. 306 dodaje się art. 306a i 306b w brzmieniu:

„Art. 306a. § 1. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1, art. 297 § 1 lub 2, art. 298 § 1, art. 299 § 1 lub 2, art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności na czas od lat 3 do 20.

§ 2. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1, art. 297 § 1 lub 2, art. 298 § 1, art. 299 § 1 lub 2, art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.

Art. 306b. § 1. Kto dokonuje zaboru tablicy rejestracyjnej pojazdu mechanicznego, umożliwiającej dopuszczenie tego pojazdu do ruchu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów, albo taką tablicę podrabia lub przerabia,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto używa tablicy rejestracyjnej pojazdu mechanicznego, umożliwiającej dopuszczenie tego pojazdu do ruchu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów, nieprzypisanej do tego pojazdu, podrobionej albo przerobionej, jeżeli może to uniemożliwić albo utrudnić identyfikację tego pojazdu.”;

96) w art. 307 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 296, art. 299-305 lub art. 306a, który dobrowolnie naprawił szkodę w całości, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”;

97) art. 309 otrzymuje brzmienie:

„Art. 309. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 296 § 3, art. 297, art. 299 lub art. 306a sąd może wymierzyć obok kary pozbawienia wolności grzywnę w wysokości do 3000 stawek dziennych.”;

98) w art. 310 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto podrabia albo przerabia polski albo obcy pieniądz, polski albo obcy znak pieniężny, który został ustalony jako prawny środek płatniczy, jednak nie został jeszcze wprowadzony do obiegu, inny środek płatniczy albo dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach albo stwierdzenie uczestnictwa w spółce lub z pieniędzy, innego środka płatniczego albo z takiego dokumentu usuwa oznakę umorzenia,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

99) w art. 352 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2018 r. poz. 618, 911 i 2077) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 107 skreśla się wyrazy „do 1500 złotych”;

2) w art. 130 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepisu art. 119 nie stosuje się, jeżeli sprawca popełnia kradzież w sposób szczególnie zuchwały lub z włamaniem.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554, z późn. zm.²⁾) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Kto powoduje oddanie osoby w stan niewolnictwa lub utrzymuje ją w tym stanie albo uprawia handel niewolnikami,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 652, 1010, 1387 i 2432) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 22 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Udział prokuratora w posiedzeniu jest obowiązkowy, jeżeli ustawa tak stanowi.”;

2) w art. 43a § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

---

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 1083, z 1998 r. poz. 715, z 2009 r. poz. 1149 i 1589 oraz z 2010 r. poz. 626.

- „1) karze – przepisy te stosuje się również do środków karnych i zabezpieczających oraz elektronicznej kontroli miejsca pobytu orzeczonej w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 153 § 1a lub 1b;”;
- 3) w art. 43c:
- a) w § 1 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:
- „Karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego wykonuje się jako dozór stacjonarny. Środki karne i zabezpieczające w systemie dozoru elektronicznego wykonuje się jako dozór zbliżeniowy lub mobilny. Elektroniczną kontrolę miejsca pobytu orzeczoną w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności wykonuje się jako dozór mobilny.”;
- b) § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób oraz szczegółowe warunki wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego oraz elektronicznej kontroli miejsca pobytu orzeczonej w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 153 § 1a lub 1b, w tym zakres niezbędnej dokumentacji, mając na uwadze konieczność zapewnienia kontroli i oceny zachowania osób, wobec których orzeczono te kary, środki karne, środki zabezpieczające lub przerwę.”;
- 4) w art. 43e dodaje się § 4 w brzmieniu:
- „§ 4. W sprawach związanych z wykonywaniem dozoru mobilnego orzeczonego w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności właściwy jest sąd penitencjarny, w okręgu którego skazany będzie przebywał.”;
- 5) w art. 43i § 4 otrzymuje brzmienie:
- „§ 4. Przepisy § 1-3 nie mają zastosowania do postępowania w przedmiocie udzielenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego oraz udzielenia przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności.”;
- 6) w art. 43k w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „Po uzyskaniu od podmiotu dozoru informacji, że możliwe jest niezwłoczne rozpoczęcie wykonywania środka karnego lub środka zabezpieczającego w systemie dozoru elektronicznego, sąd wydaje postanowienie o rozpoczęciu dozoru elektronicznego, w którym:”;
- 7) po art. 43k dodaje się art. 43ka w brzmieniu:

„Art. 43ka. § 1. Przed orzeczeniem wobec skazanego elektronicznej kontroli miejsca pobytu w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności sąd penitencjarny ustala, czy na przeszkodzie zastosowaniu takiej kontroli nie stoją warunki techniczne. W tym celu sąd żąda nadesłania informacji od podmiotu dozoru.

§ 2. W postanowieniu o udzieleniu skazanemu przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności z zastosowaniem elektronicznej kontroli miejsca pobytu skazanego sąd penitencjarny:

1) wyznacza termin i określa sposób zgłoszenia przez skazanego podmiotowi dozoru gotowości do zainstalowania środków technicznych,

2) określa, jakie środki techniczne mają zostać zainstalowane.

§ 3. Przepisy art. 43k § 2, 4 i 6-8 stosuje się odpowiednio.”;

8) w art. 43la § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 Kodeksu karnego.”;

9) w art. 121 dodaje się § 11 w brzmieniu:

„§ 11. W stosunku do skazanych zatrudnionych poza terenem zakładu karnego sąd penitencjarny może orzec, na wniosek dyrektora tego zakładu, elektroniczną kontrolę miejsca pobytu na okres niezbędny do wykonywania pracy poza terenem zakładu karnego.”;

10) uchyla się art. 152;

11) w art. 153 po § 1 dodaje się § 1a-1e w brzmieniu:

„§ 1a. Udzielając przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności w wypadku określonym w art. 153 § 1 albo w wypadkach określonych w art. 153 § 2 na okres co najmniej 3 miesięcy skazanemu, wobec którego administracja zakładu karnego sporządziła negatywną prognozę kryminologiczno-społeczną, sąd penitencjarny może orzec wobec niego elektroniczną kontrolę miejsca pobytu.

§ 1b. Wobec skazanego za przestępstwo określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych oraz wobec sprawcy określonego w art. 64 lub 65 Kodeksu karnego, który został skazany za przestępstwo z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej, a także wobec skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności orzeczenie elektronicznej kontroli miejsca pobytu jest obowiązkowe.

§ 1c. Sąd penitencjarny może odstąpić od orzeczenia elektronicznej kontroli miejsca pobytu, o której mowa w § 1b, w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami.

§ 1d. Elektronicznej kontroli miejsca pobytu nie orzeka się, jeżeli nie pozwalają na to warunki techniczne, o których mowa w art. 43h § 1.

§ 1e. Sąd penitencjarny może uchylić elektroniczną kontrolę miejsca pobytu nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od udzielenia przerwy, jeżeli dalsze stosowanie takiej kontroli jest niecelowe. Wobec skazanego, o którym mowa w § 1b, uchylenie może nastąpić w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy od udzielenia przerwy.”;

12) w art. 156 po § 2 dodaje się § 2a i 2b w brzmieniu:

„§ 2a. Sąd penitencjarny odwołuje przerwę w wykonaniu kary pozbawienia wolności, jeżeli skazany, wobec którego orzeczono elektroniczną kontrolę miejsca pobytu, nie zachowa wyznaczonego terminu do zgłoszenia podmiotowi dozoru gotowości, o której mowa w art. 43m § 1 albo uchyla się od niezwłocznego założenia przez podmiot dozoru nadajnika lub od wykonania innych obowiązków związanych z dozorem elektronicznym.

2b. Sąd penitencjarny może odstąpić od odwołania przerwy, o którym mowa w § 2a, w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami.”;

13) w art. 160 § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. W posiedzeniu w przedmiocie odwołania warunkowego zwolnienia bierze udział prokurator, a mają prawo wziąć udział w posiedzeniu skazany oraz obrońca, sądowy kurator zawodowy, a gdy skazany pozostaje pod dozorem osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, organizacji lub instytucji, o której mowa w art. 159 § 1, także ta osoba lub przedstawiciel tego stowarzyszenia, organizacji lub instytucji.”;

14) w art. 161:

a) w § 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W posiedzeniu bierze udział prokurator, a mają prawo wziąć udział w posiedzeniu skazany oraz obrońca, a także inne osoby, którym służy uprawnienie do złożenia wniosku o warunkowe zwolnienie, jeżeli wniosek taki złożyły.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli orzeczona kara lub suma kar przekracza 5 lat pozbawienia wolności, wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem roku od

wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.”;

15) w art. 178:

a) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli wobec skazanego wykonuje się więcej niż jedno orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary, właściwy do wykonywania tych orzeczeń jest sąd rejonowy, w którego okręgu jest lub ma być wykonywany dozór, a jeżeli dozór nie został orzeczony – sąd, który wydał ostatnie orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary.

§ 1b. W wypadku, o którym mowa w § 1a, jeżeli dozory powierzono więcej niż jednemu podmiotowi wskazanemu w art. 73 § 1 Kodeksu karnego, sąd rejonowy w którego okręgu jest lub ma być wykonywany dozór kuratora sądowego, zmienia orzeczenia w zakresie dozoru i oddaje skazanego pod dozór kuratora sądowego.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. W wypadku, o którym mowa w § 1a, kurator sądowy sprawuje łącznie dozór w odniesieniu do wszystkich orzeczeń o warunkowym zawieszeniu wykonania kary, jeżeli zaś dozór nie został orzeczony, sąd stosuje w odniesieniu do tych orzeczeń łącznie odpowiednio art. 14.”;

16) art. 230 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zwolnienie od reszty kary oraz uznanie kary za wykonaną przewidziane w art. 83 Kodeksu karnego może nastąpić również na wniosek dowódcy jednostki wojskowej.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 i 2399) po art. 318 dodaje się art. 318a w brzmieniu:

„Art. 318a. § 1. W sprawach o występki z art. 244c § 1 Kodeksu karnego w razie wyznaczenia podejrzanemu terminu do wykonania obowiązku na podstawie art. 244c § 3 Kodeksu karnego prokurator zawiesza postępowanie.

§ 2. Prokurator podejmuje postępowanie zawieszony na podstawie § 1 po upływie terminu do wykonania obowiązku.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990, 2244 i 2322) w art. 44 w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) do czasu przybycia na miejsce wypadku Policji i poddania go badaniu w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub obecności środka działającego podobnie do alkoholu powstrzymać się od spożywania napojów alkoholowych i środków działających podobnie do alkoholu;”.

Art. 7. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, 1490 i 1669) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 53 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych albo słomy makowej lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

2) w art. 55 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

3) w art. 59 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu, ułatwia użycie albo nakłania go do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 1 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1431 oraz z 2015 r. poz. 703) w art. 10 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się również przy wykonywaniu orzeczeń, które stały się wykonalne przed dniem jej wejścia w życie. Jeżeli jednak przepisy dotychczasowe przewidują odmienne zasady określenia rodzaju lub wymiaru kary zastępczej, stosuje się przepisy względniejsze dla skazanego.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396) uchyla się art. 16 i 17.

Art. 10. Kara, o której mowa w art. 32 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wymierzona chociażby nieprawomocnie przed wejściem w życie niniejszej

ustawy staje się karą, o której mowa w art. 32 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w wymiarze 25 lat pozbawienia wolności.

Art. 11. Przepisy art. 16 i 17 ustawy, o której mowa w art. 9, stosuje się do spraw, w których wniosek skazanego został złożony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 12. Do postępowań wszczętych i niezakończonych w przedmiocie udzielenia przerwy do dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 4, stosuje się przepisy ustawy o której mowa w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 13. Do postępowań wszczętych i niezakończonych na podstawie ustawy, o której mowa w art. 4, stosuje się, aż do prawomocnie zakończonego postępowania, przepisy tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 14. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 43c § 2 i art. 43k § 8 ustawy zmienianej w art. 4, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 43c § 2 i art. 43k § 8 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.